

Yhteisömanagerointi ja uusi kaupunkikulttuuri

Case-esimerkkinä siivouspäivä

Jaakko Blomberg

2014

Metropolia Ammattikorkeakoulu
Vyyhti - verkostot, yrittäjyysosaaminen ja yhteistoiminnallisuus luovilla aloilla -hanke

<http://vyyhti.metropolia.fi/>

Sisällys

Johdanto.....	1
Uusi viestinnän dynamiikka ja yhteisöllinen kulttuuri.....	2
Yhteisöllinen luomisprosessi	3
Miksi ihmiset osallistuvat?	5
Yhteisöllisen toiminnan roolit.....	7
Miten yhteisöä hoidetaan?	11
Loppusanat	12

Johdanto

Viime vuosina ihmiset ovat ottaneet entistä aktiivisemmän roolin kaupunkikulttuurin luojina: Enää kaupunkitilaa ei nähdä paikkana, jonka käyttämiseen on yksinoikeus ainoastaan julkisella sektorilla tai yrityksillä. Tapahtumat eivät tarkoita vain ammattimaisten tapahtumanjärjestäjien yleisölle tuottamaa ohjelmaa. Eikä jonkin merkittävän luomiseen tarvita aina paljon rahaa tai raskaita organisaatioita. Uusi kaupunkikulttuuri on ennakkoluulotonta, ketterää, pienellä budjetilla toteutettua - ja yhteisöllistä.

Tämän uuden kaupunkikulttuurin syntyyn on monia syitä, mutta merkittävin niistä on viestintäteknologia kehittyminen ja sosiaalisen median, erityisesti Facebookin, yleistymisen. Ennen ihmisten organisoituminen vaati suurta työtä ja paljon tapaamisia, mutta nykyään toisilleen ennestään tuntemattomatkin ihmiset voivat työstää suuria hankkeita nopeasti ja vaivattomasti.

Myös sanan levittämisestä ja projektien markkinoinnista on tullut Facebookin ansiosta huomattavasti helpompaa. Ennen tämä vaati esimerkiksi julisteiden ja flyereiden levittämistä, mutta nykyään uusista ilmiöistä ja tapahtumista voi tiedottaa ainoastaan sosiaalisen median kautta entistä laajemmalle joukolle - ja ilman kustannuksia.

Yksi hyvä esimerkki uudesta kaupunkikulttuurista on Siivouspäivä, jonka tarkoituksena on tehdä vanhan tavaran myymisestä ja kierrättämisestä mahdollisimman helppoa. Ajatuksena on, että kyseisenä päivänä ei ihmisten tarvitse raahata tavaroita pitkiä matkoja kirppareille, vaan he voivat tehdä sen kaduilla, puistoissa, pihoilla tai kotonaan. Siivouspäivä sai alkunsa Facebookissa, jossa idea sai nopeasti tulta. Joukko vapaaehtoisia ihmisiä alkoi toimia, ja niinpä tapahtumaa vietettiin ensimmäisen kerran toukokuussa 2012 - vain muutama kuukausi ideoinnin alkamisen jälkeen.

Kaksi kertaa vuodessa järjestettävä tapahtuma on kahden vuoden aikana kasvattanut koko ajan suosiotaan ja saanut osallistujia jo yli 100 paikkakunnalla ympäri Suomen. Sitten sitä - ja muita sosiaalisia innovaatioita ja yhteisöllisiä tapahtumia - varten on perustettu hallinnoimaan yhdistys nimeltä Yhteismaa ry, mutta alkunsa tapahtuma sai ilman mitään muodollista organisaatiota - tai edes ajatusta sellaisesta.

Uusi viestinnän dynamiikka ja yhteisöllinen kulttuuri

Uusi kaupunkikulttuuri on vahvasti sidoksissa viime vuosina tapahtuneeseen median murrokseen. Perinteisesti viestintämuodot on jaettu kahteen luokkaan: yleiseen ja yhdensuuntaiseen, julkiseen massaviestintään (tv, radio, lehdet) sekä yksityiseen viestintään (keskustelut, puhelut, kirjeet). Viestintäkanavat olivat yksi- tai kaksisuuntaisia ja kohtuullisen hallittuja. Viestijä saattoi olla varma, että hänen viestinsä välittyy suhteellisen muuttumattomana ja toivotunlaisena sen kohteelle.

Internet ja sosiaalinen media ovat kuitenkin muuttaneet tilanteen olennaisesti. Nyt yksityinen viestintä voi olla saman tien julkista koko maailmalle ja massaviestinnässä ihmiset ovat saaneet entistä aktiivisemmän roolin. Kahden keskeisen kommunikaation sijaan prosessiin osallistuu useampia tahoja. Sen sijaan, että lähetyiskanavat ja sisällöntuotanto olisivat median ammattilaisten hallinnassa, ovat entiset passiiviset vastaanottajat alkaneet tuottamaan ja jakamaan tietoa. Viestinnästä on tullut myös entistä nopeampaa: netti ja kamerat kulkevat ihmisten mukana kaikkialle mahdollistaen viestinnän missä ja milloin tahansa.

Median murroksen myötä perinteisen median viestintämuotojen yleisönä oleminen on vähenemässä, jolloin aikaa jää enemmän tuottavampaan ja sosiaalisempaan toimintaan. Mediatutkija Clay Shirky on nimennyt tämän pelkkänä vastaanottajana olemisesta vapautuvan ajan kognitiiviseksi eli tiedolliseksi ylijäämäksi. Uusien viestintämuotojen ansiosta se voi suuntautua yhteisölliseen ja aktiiviseen toimintaan.

Internetin ja sosiaalisen median kehittyminen ovat saaneet aikaan monia merkittäviä kulttuurisia muutoksia. Hierarkkiset rakenteet kyseenalaistetaan, ja osallistuminen sekä avoimuus nousevat koko ajan entistä tärkeämpään osaan. Siinä missä viime vuosisata oli hyperkulutuksen vuosisata, on kuluva vuosisata yhteisöllisen kulutuksen vuosisata.

Viestinnän murroksen lisäksi yhä kasvava ekologinen tietoisuus ja talouskriisi seurauksineen ohjaavat ihmisiä toimimaan yhdessä. Maailman muuttuessa yhä globaalimmaksi on myös lokaalisuuden merkitys noussut. Kun samaan aikaan kaupungeista rakennetaan entistä tiiviimpiä, helpottuu kriittisen massan saaminen kasaan yhdessä toimimista varten.

Uusi yhteisöllinen kulttuuri on myös entistä vapaamuotoisempaa ja sitä kautta helposti lähestyttävää. Kun ihmiset kohtaavat toisensa helposti, on heidän myös helpompaa

organisoitua, mikä taas vähentää erilaisten muodollisten organisaatioiden tarvetta. Sen sijaan että organisaatiot loisivatkin kaiken itse, muuttuu niiden rooli enemmän yhteistyökumppaniksi, mahdollistajaksi ja puitteiden luojaksi.

Siivouspäivä on hyvä esimerkki uudesta, yhteisöllisestä kaupunkikulttuurista. Se syntyi spontaanisti Facebook-keskustelun pohjalta ilman virallista tahoja, ja sitä lähtivät tekemään asiasta innostuneet ihmiset, jotka eivät kaikki edes tunteneet ennestään toisiaan. Vaikka tapahtumaa kehitti aktiivisesti loppujen lopuksi pieni joukko ihmisiä, oli sen suunnittelu ja tekeminen hyvin avointa, jolloin kuka tahansa pääsi vaikuttamaan siihen, millaiseksi Siivouspäivä muotoutui.

Sama prosessi jatkuu edelleen: vaikka Yhteismaa ry organisoii tapahtumaa laajemmassa mittakaavassa, ovat Siivouspäivän lopulliset tekijät siihen osallistuvat ihmiset, jotka myös koko ajan toiminnallaan vaikuttavat siihen, millaiseksi tapahtuma muodostuu. Yhteismaan tehtäväksi jää puitteiden luominen: nettisivujen ylläpito, viranomaisten kanssa neuvottelu, yhteistyökumppanien etsiminen, markkinointi, tiedottaminen sekä ihmisten opastaminen, kannustaminen ja auttaminen.

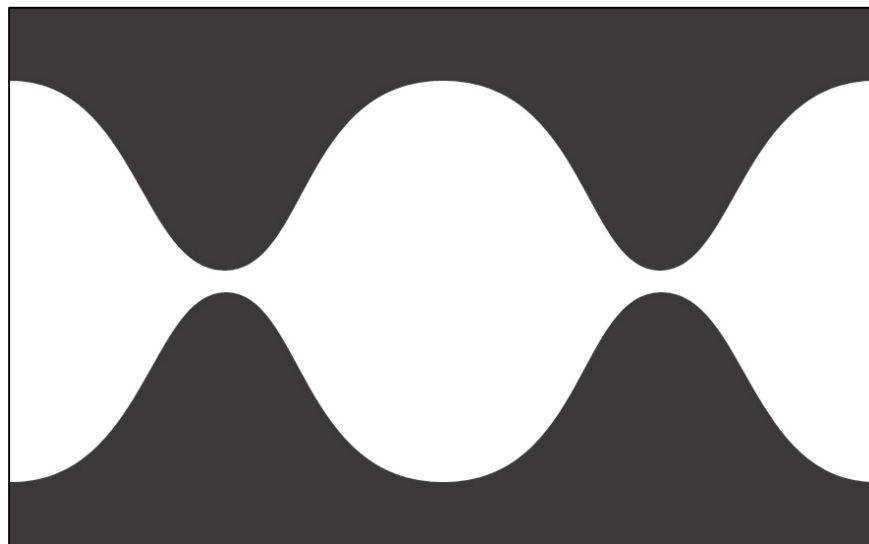
Yhteisöllinen luomisprosessi

Perinteisessä hierarkkisessa rakenteessa valta keskittyy usein harvojen käsiin. Niin ei kuitenkaan tarvitse olla. Sen sijaan, että vain pieni joukko ideoisi ja määrittäisi yhteisön toimintaa, voivat kaikki jäsenet ottaa osaa siihen. Tällä tavoin saadaan vapautettua käyttöön valtava määrä yhteisön potentiaalia ja otettua huomioon paljon erilaisia näkemyksiä.

Tälle yhteisölliseksi luomisprosessiksi kutsumalleni ilmiölle on ominaista aaltomaisuus: välillä ideoimiseen osallistuu suuri joukko ihmisiä ja mahdollisuudet ovat moninaiset, mutta jotta ideat konkretisoituisivat käytäntöön, täytyy pienemmän ryhmän määrittää jonkinlaiset rajat ja toimintamallit yhteisölle. Näissä puitteissa jäsenet voivat taas luoda vapaasti uusia ideoita ja määrittää sitä kautta koko yhteisön suuntaa.

Yhdistämällä resurssinsa yhteisö voi saada paljon enemmän aikaan kuin sen jäsenet yksinään. Jotta sen kaikki potentiaali saadaan käyttöön, tulee toiminnan olla kannustavaa ja aidosti avointa, ja jäsenillä todellinen mahdollisuus vaikuttaa. Yhteisöllistä luomisprosessia on

vaikeampi hallita kuin yksilöllistä tai pienen ryhmän luomisprosessia, ja se vaatii osallistujilta epävarmuuden sietämistä.

Yhteisöllinen luomisprosessi

Siivouspäivässä yhteisön kaikki jäsenet otettiin heti alusta asti aktiivisesti mukaan konseptin suunnitteluun. Kun oltiin luomassa jotain täysin uutta, oli asiasta monenlaisia näkemyksiä, joita myös kuunneltiin. Jossain vaiheessa konsepti täytyi kuitenkin määrittää tarkemmin, jotta jäsenille olisi selvempää se, miten eri rooleissa voi toimia. Tämän pienemmän ryhmän, koko yhteisön mielipiteiden pohjalta tekemän määritelmän jälkeen kaikki jäsenet otettiin taas laajasti mukaan suunnitteluun ja toimintaan - uusien puitteiden rajoissa.

Sama kaava on toistunut Siivouspäivän lyhyen historian aikana monta kertaa. Neuvottelut Helsingin rakennusviraston kanssa käytiin tapahtuman alulle panneiden ihmisten toimesta. Sen jälkeen ihmiset ovat kuitenkin itse toimineet näiden ohjeiden puitteissa parhaaksi katsomallaan tavalla ja levittäneet niitä muihin kaupunkeihin. Siivouspäivä elää koko ajan: se on saanut eri puolilla maata erilaisia muotoja, vapaaseen käyttöön annetuista logoista on luotu erilaisia paikallisia versioita ja tapahtuma on synnyttänyt kokonaan uusia paikallisia projekteja, kuten rahankeräämistä Helsingin ensikodin auttamiseksi.

Miksi ihmiset osallistuvat?

Syyt lähteä mukaan yhteisölliseen toimintaan ovat moninaiset ja harvoin yksiselitteiset. Yhdelle voi olla tärkeintä lähiympäristön kehittäminen, toiselle ihmisten auttaminen, kolmannelle mielekkään tekemisen löytäminen, neljännelle ystävien saaminen, viidennelle rahan ansaitseminen ja kuudennelle CV:n parantaminen. Käytännössä taustalla on kuitenkin monia tekijöitä, joiden merkitys vaihtelee osallistujasta ja tilanteesta riippuen:

- **Palkinnot.** On tärkeää, että palkinnot ryhmään kuulumisesta ovat suuremmat kuin siitä aiheutuvat ajan ja vaivan uhraukset. Se, mitä palkinnot käytännössä ovat, voidaan nähdä hyvin laajasti. Ne voivat olla niin yhteisöllisiä - kuten naapurien auttamista, mielekkään tekemisen luomista tai asuinviihtyvyyden kasvattamista - kuin yksilökeskeisiä, kuten hyvänolon tunnetta, rahallista tuottoa tai hauskanpitoa. Yhteisöllistä toimintaa yhdistää myös tunne siitä, että on osa jotakin suurempaa.

Siivouspäivään osallistuminen on usein palkitsevaa. Myyjät pääsevät helposti tarpeettomista tavaroistaan eroon ja ansaitsevat samalla rahaa. Ostajat taas saavat haluamaansa tavaraa poikkeuksellisen halvalla tai ilmaiseksi. Lisäksi Siivouspäivä tarjoaa oivan mahdollisuuden viettää aikaa ystävien ja naapurien kanssa. Vaiva sen sijaan on usein varsin pieni. Toisaalta esimerkiksi huono sää tai osallistujien puute saattaa kääntää vaivan paljon palkintoja suuremmaksi ja lopettaa kiinnostuksen tapahtumaan.

- **Suhteet.** Myös suhteilla on suuri syy yhdessä toimimiselle. Ryhmän olemassaolo mahdollistaa jonkin toteuttamisen, joka ei onnistuisi ilman muiden apua. Myös uusien ystävien saaminen ja vaikutusvallan kasvattaminen uusien suhteiden kautta voivat kannustaa ihmisiä toimimaan yhdessä.

Kuka tahansa voi myydä tavaroitaan milloin tahansa, mutta jotta tavarat todella vaihtaisivat omistajaa, täytyy saada kriittinen massa mukaan - ja se onnistuu juuri Siivouspäivän yhteisön ansiosta. Tapahtumapäivänä myyjät usein kokoontuvat myymään yhdessä tavaraa paitsi houkutellakseen paikalle enemmän ostajia, myös viettääkseen aikaa yhdessä.

- **Rooli.** Ihmiset haluavat kuulua ryhmään, jossa heidän rooliaan ja tekemistään arvostetaan. Onkin tärkeää, että jokaiselle yhteisön jäsenelle on oma ja mieluisin rooli. Olennaista on, että ihmisiin luotetaan ja että he saavat toimia parhaaksi katsomallaan tavalla. Pakottaminen tiettyyn rooliin taas johtaa erkaantumiseen yhteisöstä. Erilaisia rooleja on hyvä olla useita ja niistä toiseen vaihtamisen helppoa.

Siivouspäivässä suurin osa osallistujista osallistuu tapahtumaan vapaaehtoisesti myyjän tai ostajan roolissa. Myyjät itse päättävät, milloin ja missä he myyvät tavaroitaan - kunhan he noudattavat vain yleisiä ohjeistuksia. Heillä on vapaassa käytössä Siivouspäivän graafinen materiaali, jota voi käyttää haluamallaan tavalla - tai olla käyttämättä. Osa osallistujista on myös innostunut houkuttelemaan muita ihmisiä mukaan Siivouspäivään, perustamaan paikkakunnalle oman Facebook-sivun ja neuvottelemaan luvista kaupungin kanssa. Tähän heitä tuetaan aktiivisesti Yhteismaan toimesta. Toiset taas organisoivat vaikkapa taloyhtiön sisällä kirpputorin yhdessä naapureiden kanssa. Tekemistä ei rajata tiukasti, mistä syystä Siivouspäivä on saanut varsin erilaisia muotoja eri puolilla Suomea.

- **Tulokset.** Tulokset ovat paras tapa saada ihmiset osallistumaan toimintaan. Mikäli toiminta ei johda mihinkään, menettävät yhteisön jäsenet helposti mielenkiintonsa siihen. Kannattaa siis juhlistaa pieniäkin tuloksia.

Siivouspäivässä ihmiset saavat varsin konkreettisia tuloksia myymiensä ja ostamiensa tavaroiden muodossa. Laajemmassa mittakaavassa esimerkiksi tapahtuman leviäminen, kasvaminen ja sen saamat palkinnot ovat juhlinnan arvoisia.

- **Arvostus.** Ihmiset kokevat usein, että heidän arvomaailmansa ei löydä vastakaikua esimerkiksi työpaikalta tai lähiympäristöstä. Yhteisöllisen toiminnan kautta on kuitenkin mahdollista löytää arvostusta vertaisiltaan.

Siivouspäivän osallistujia yhdistää usein kiinnostus kierrättämiseen ja kirpputoreihin. Kun ihmiset kokoontuvat ympäri maan myymään ja ostamaan vanhaa tavaraa, saa osallistuja tukea arvoilleen joukkovoimasta, vaikka hänen lähipiiri tai -ympäristö ei näitä arvoja jakaisikaan. Siivouspäivä myös osaltaan tekee näistä arvoista laajemmin hyväksyttäviä

ja tavoiteltavia.

- **Tunnustus.** Ihmiset haluavat saada tunnustusta työstään. Mikäli heidän rooliaan ei arvosteta tai he tuntevat tekevänsä työtä turhaan, johtaa se usein erkaantumiseen yhteisöstä.

Siivouspäivässä enemmän tapahtuman eteen töitä tekevät voivat saada tunnustusta paitsi muilta yhteisön jäseniltä, myös vaikkapa median kiinnostumisen myötä. Mikäli ihmiset eivät kuitenkaan innostu tapahtumasta tai suhtautuvat jopa vihamielisesti siihen, voi heitä osallistumaan kannustavan into helposti lopahtaa.

Yhteisöllisen toiminnan roolit

Oman roolin löytyminen yhteisön jokaiselle jäsenelle on elintärkeää sen toiminnalle. Se, mitä ja millaisia nämä roolit kulloisessakin tilanteessa tarkalleen ovat, vaihtelevat paljon. Omin kokemusteni pohjalta olen jakanut yhteisöllisen toiminnan roolit viiteen ryhmään: yhteisömanagerit, aktiiviset toimijat, satunnaiset toimijat, aktiiviset osallistujat ja satunnaiset osallistujat.

Ryhmien rajat eivät aina ole selviä, ja liikkumista ryhmästä toiseen tapahtuu paljon lyhyelläkin aikavälillä. Olennaista yhteisölliselle toiminnalle on kuitenkin se, että uudet jäsenet voivat halutessaan saada heti merkittävän roolin toiminnassa, eikä heidän tarvitse perinteisen hierarkkisen rakenteen mukaisesti aloittaa jostain tietystä asemasta. Ainoastaan yhteisömanagerien ryhmään pääseminen voi olla hankalaa. Seuraavassa on kuvattu ryhmiä tarkemmin niin yleisesti kuin Siivouspäivän kannalta:

1. Yhteisömanagerit

Vaikka yhteisölliselle toiminnalle on olennaista matala valtahierarkia, demokraattisuus ja avoimuus, on yhteisöllä aina oltava yhteisömanageri tai yhteisömanagereita. He ovat aktiivisesti yhteydessä muiden ryhmien jäseniin, kehittävät toimintaa ja hoitavat yhteisöä. He ovat hyvin sitoutuneita yhteisön toimintaan, pitävät viime kädessä langat käsissään ja opastavat muita luoden siten jäsenille erilaisia toimintamahdollisuuksia.

Siivouspäivässä: tapahtuman perustajat ja Yhteismaa ry. Heidän tehtävänä on päättää yleisistä toimintatavoista tapahtuman suhteen muilta saadun palautteen perusteella, luoda puitteet tapahtumalle sekä ohjata ja auttaa muita jäseniä.

2. Aktiiviset toimijat

Aktiivisesti yhteisön toiminnassa mukana olevat jäsenet, jotka ovat valmiita näkemään paljon vaivaa yhteisön eteen. He osallistuvat oma-aloitteisesti yhteisön toiminnan suuntalinjojen määrittelemiseen, päätösten tekemiseen ja toimintaan. Heidän sitoutumisensa yhteisöön on vahva ja he ovat valmiita käyttämään paljon aikaa ja vaivaa sen eteen. Aktiivisiin toimijoihin voi kuulua hyvin erilaisissa rooleissa olevia ihmisiä. Yhdistävänä tekijä on kuitenkin vaikutusvalta siihen, mihin suuntaan yhteisö kehittyy. Aktiiviset toimijat saattavat myös synnyttää kokonaan uutta toimintaa ja oman yhteisön sen ympärille.

Siivouspäivässä: eri kaupungeissa, kaupunginosissa tai naapurustoissa aktiivisesti tapahtumaa edistävät ihmiset. Tämä tarkoittaa mm. alueellisten Facebook-sivujen tai -tapahtuman ylläpitoa, yhteydenottoa kaupunkiin tai naapureihin, tapahtumasta tiedottamista ja uusien osallistujien houkuttelemista mukaan. Myös mm. Siivouspäivän nettisivujen tekijät voidaan lukea tähän ryhmään.

3. Satunnaiset toimijat

Tähän ryhmään kuuluvat ne, jotka ovat valmiita toimimaan yhteisön hyväksi ja näkemään sen eteen jonkin verran vaivaa, mutta ainoastaan satunnaisesti. He osallistuvat mielellään yhteisölliseen toimintaan, mutta kaipaavat selkeitä tehtäviä ja toimintatapoja. Satunnaiset toimijat osallistuvat myös jossain määrin toiminnan kehittämiseen, usein kuitenkin vain mielipidettä kysyttäessä.

Siivouspäivässä: tavaroiden myyjät, tapahtumaa omassa lähipiirissään markkinoivat ihmiset, kierrätyspisteiden valvojat

4. Aktiiviset osallistujat

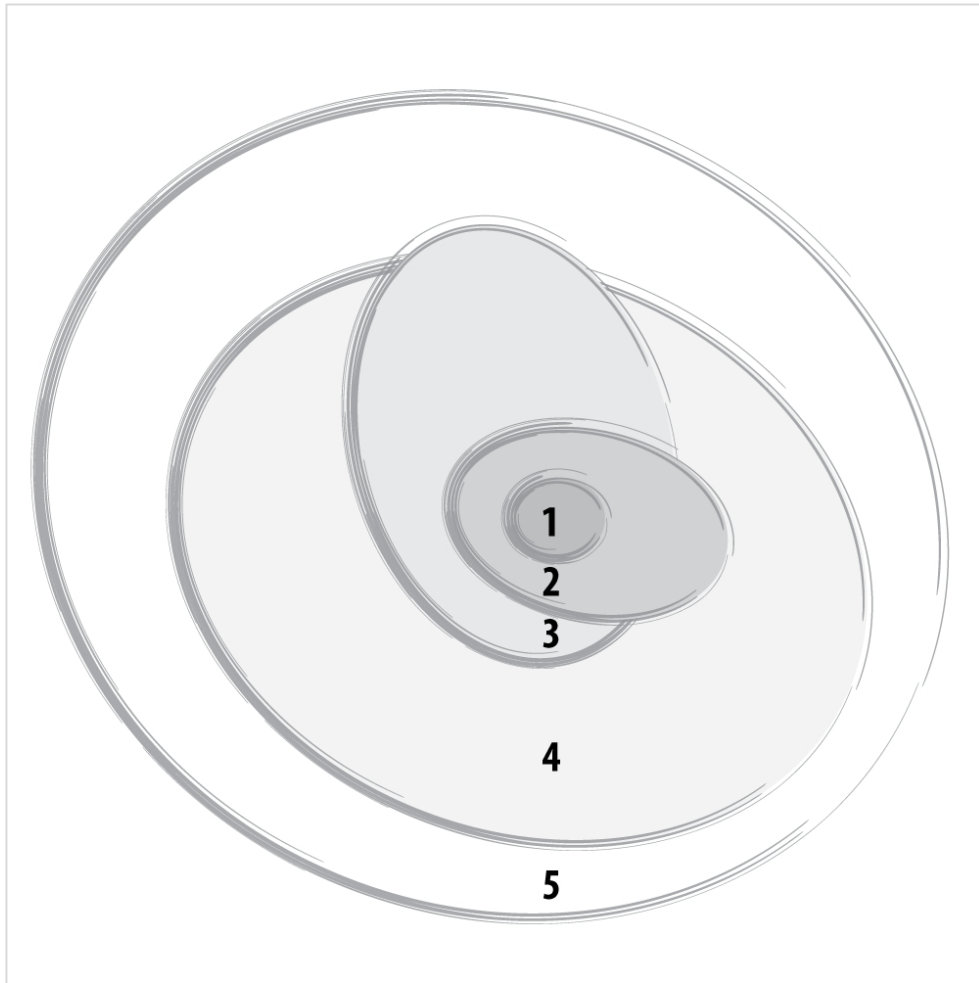
Ylivoimaisesti suurin osa ihmisistä kuuluu aktiivisten ja satunnaisten osallistujien ryhmään. Aktiiviset osallistujat usein samaistuvat mielellään yhteisöön ja tahtovat ottaa osaa sen toimintaan, mutta ovat valmiita uhraamaan aikaa ja vaivaa sen eteen vain vähän. He voivat myös osallistua jossain määrin toiminnan kehittämiseen.

Siivouspäivässä: tapahtumaan suunnitelmallisesti osallistuvat ostajat ja tavarankierrättäjät. He usein myös markkinoivat tapahtumaa kertomalla siitä ystävilleen.

5. Satunnaiset osallistajat

Tämän ryhmän jäsenet osallistuvat yhteisön toimintaan satunnaisesti tai sattumalta. Satunnaiset osallistajat eivät ole valmiita näkemään vaivaa yhteisön eteen. Heidän sitoutumisensa yhteisöön on heikkoa ja hetkellistä, ja syyt paljolti yksilökeskeisiä.

Siivouspäivässä: ihmiset, jotka päätyvät ostamaan tavaraa sattumalta tai aktiivisten osallistujien vaikutuksesta.

Yhteisöllisen toiminnan roolit

1. Yhteisömanagerit
2. Aktiiviset toimijat
3. Satunnaiset toimijat
4. Aktiiviset osallistujat
5. Satunnaiset osallistujat

Miten yhteisöä hoidetaan?

Jotta yhteisö pysyisi elinvoimaisena, täytyy siitä pitää huolta - ja tässä tehtävässä yhteisömanagerilla on suuri rooli. Oleellista hyvinvoinnille on jäsenten kunnioittaminen ja se, että heillä on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa toimintaan. Eriävät mielipiteet on sallittava ja itse asiassa ne ovat toivottaviakin ajatuskaavojen kyseenalaistamiseksi. Yhtä oikeaa tapaa ei ole olemassa, sillä eri ihmiset näkevät yhteisön tarkoituksen ja toimintatavat eri tavoin, yhteisöön kuulutaan erilaisista motiiveista ja siinä toimitaan erilaisissa rooleissa.

Vaikka yhteisö vaatii jonkun ohjaamaan sitä, ei yhteisömanagerin rooli saa olla liian dominoiva, vaan ennen kaikkea mahdollistava. Valtaetäisyys täytyy pitää mahdollisimman pienenä ja kommunikaatio luontevana. Yhteisömanagerille on tärkeää pystyä osoittamaan epävarmuutta, jolloin muut tuntevat heitä oikeasti tarvittavan ja kuunneltavan. Samaan aikaan häneltä vaaditaan kuitenkin myös johtoa, varmuutta ja turvallisuuden tunnetta - jotakin tahoja, johon jäsenet voivat tarvittaessa turvautua.

Yhteisömanagerin täytyy olla läsnä yhteisössä ja kuunnella jäseniä, niin hyvinä kuin erityisesti huonoina aikoina. Reagoinnin on myös syytä olla nopeaa, jotta ihmiset eivät menetä kiinnostusta yhteisöön. Toisaalta tässäkin pitää välttää ääripäitä: päätöksien tekeminen liian pikaisesti voi johtaa siihen, että jäsenet eivät tunne saavansa tarpeeksi arvostusta ja vaikutusvaltaa.

Perinteisessä organisaatiossa on yleensä paljon tietoa, joka on vain pienen ryhmän tiedossa. Yhteisölliselle toiminnalle on kuitenkin olennaista tiedon avoimuus. Kaikkea tietoa ei välttämättä voi jakaa koko yhteisölle, mutta kannattaa pyrkiä mahdollisimman avoimeen toimintaan. Kun tietoa on saatavilla helposti, herättää se jäsenissä luottamuksen ja arvostuksen tunteen. Myös avuntarve on tällöin helpompi tunnistaa ja siten myös osallistuminen helpompaa.

Minkään yhteisön jäsenistö ei pysy muuttumattomana ikuisesti. Varsinkin vapaamuotoisessa yhteisössä ihmiset toimivat usein vain lyhyen aikaa tai satunnaisesti. Jotta yhteisö syntyisi ja säilyisi elinvoimaisena, täytyy sen saada koko ajan uusia jäseniä. Liittymisen tuleekin olla helppoa missä vaiheessa tahansa.

Yhteisön rakenteet ja toimintatavat usein vakiintuvat ajan kuluessa, mikä tekee rooleista selkeämpiä. Se voi helpottaa osallistumista, mutta yhteisöön voi sen jälkeen olla myös

vaikeampi tulla mukaan - ainakaan muuhun kuin osallistujan rooliin. Toiminta kuitenkin vaatii myös jonkinlaiset raamit, jotta konkreettisia tuloksia voi syntyä, eikä tasapainottelu kahden ääripään - epämääräisyyden ja selkeiden rakenteiden - välillä ole aina helppoa.

Loppusanat

Yhteisöllinen toiminta on usein aaltomaista. Se voi alkaa hyvin nopeasti, mutta aallonharjan saavutettuaan myös hävitä yhtä äkkiä. Tämä johtuu usein siitä, että yhteisömanagerit tai toimijat kyllästyvät heille aiheutuvaan työmäärään, eikä uusia ihmisiä tule heidän tilalle. Kun uutuudenviehätys on poissa, rakenteet vakiintuneita ja toiminta työlästä mutta rutiininomaista, voivat edut yhteisöön kuulumisesta tuntua liian pieniltä suhteessa siitä aiheutuvaan vaivaan.

Mikäli yhteisöä hoidetaan hyvin, toimintaan osallistuminen on helppoa vähäiselläkin vaivalla ja palkinnot helposti saavutettavia, voi yhteisö kuitenkin kasvaa ja jatkaa toimintaansa pitkäänkin. Aina se ei kuitenkaan ole mahdollista. Eikä sen tarvitsekaan olla. Yhden aallon murtuessa voi uusi aalto olla jo syntymässä jossain muualla.

